„Endla“ s-i ja P. Karskuss-i tegevusest; New Yorgi E. Heategeva S-i, pärastise N. Y. E. S-i juh. l. 1906—19, olles vaheldumisi selle s-i president, kirjatoim., rmtukogu korraldaja ja näitemängu komitee juht; oli tegev esimehena Ameerika E. Liigas, mis nõutas Ühendriikide valitsuselt E. V. tunnustamist. — Alal. asuk.: Elisabeth, New Jersey, U. S. A.

SAREPERA, Eduard Voldemar, ärimees. Sünd. 4. XII 1877 Tartus; vanemad — kingsepaäri- ja majaomanik Jüri S. ja Liisa (Labi); abielus Pauline Schasmin'iga. — Õppis H. Treffner'i gümn., trükiladumist Tartus; lõpetas Peterburis raamatupidam. ja kaubandustead. õhtukurs.; oli eksport- ja importkontori praktikant Peterburis. — Trükiladuja Tartus kuni 1899; asus Lõuna-Venemaa linnades Odessas, Bakuus j. m. 1899—1901; päevatööline, hiljemini raamatupidaja ja prokurist ühes vene-saksa suuräris Peterburis 1901—05; kaubitses Tartus 1905—11, Riias 1911—13; teenis Riia firma „Provodnik“ Tall. jaoskonnas 1913—16; iseseisev ärimees Tall-s 1916. a-st mõnda aega; võttis osa Vabadussõjast 1919; Argentiinas 1926—32; Mendoza saksa kultuurs-i ajakirja „Die Brücke“ toimetaja 1928—32. — Tegev olnud Aug. Wiera näiteseltskonnas „Vanemuises“ ja Tartu Vabatahtl. Tuletõrje S-is; oli „Karskuse Sõbra“ näitleja ja näitejuht Tartus, Peterburi Käsitööl. S-i ja E. Noortem. S-i näitleja, uue „Vanemuise“ s-i ja „Estoonia“ s-i juh. l., „Tall. Teat.“ juh. l., hiljemini juh. esim., Saksa okup. ajal selle lehe vastutav toimetaja ja väljaandja; Tall. omakaitse esim. 1917; Kaupmeeste S-ide Liidu organiseerijaid ja juh. esim.; kaupmeeste häälekandja „Kaupmeeste Liit“ toetaja ja Kaubandus-Tööstuskoja asutajaid; olnud tegev Tall. muusikääri „Esto-Muusika“ ja klaverivabriku „Astron“ asutamisel. — Alal. asuk.: Tartu.

SARETOK, Paul, ärimees. Sünd. 28. XII 1878 Võndi t. Sooru v. Valgam.; vanemad — talupidajad Villem S. ja Kadri (Ersto); abielus Liina Tauk'iga 1908—18 (†). — Õppis Sooru v.-k. 1890—92, Valga Peetri kog. klk.-k. 1892—93, V. l.-k. 1893—96; oli äriõpil. Valgas 1896. — Põllutöömasinate ja -riistade kaupluse omanik Valgas 1905—08, 1913—15 ja 1918. a-st, ühtlasi masinate parandam. töökoja pidaja 1906—15; vahepeal Läti Taluomanikk. Majandusüh-se Valga osak. ärijuht 1908—11, Valga põllum. üh-se „Koit“ asutajaid ja ärijuht 1913—15, maailmasõjas 1915—18. — Valga E. Karskuss-i juh. l. 1905—06 ja 1919—21; Valga E. Kaupm. Üh. asutajaid ja esim. 1919. a-st; V. „Säde“ s-i juh. l. 1920. a-st; V. „Säde“ kontsertaia korralduse kom. esim. 1923. a-st; V. Vabatahtl. Tuletõrje S-i juh. l. 1925. a-st, varahoidja 1926. a-st j. m. — Trükis avaldanud brošüürid *Käsiraamat naftamotori juhtidele* (1912), *Käsiraamat rehepeksu garnituuride juhtidele* (1912). — Polit.: rahvaerak. — Alal. asuk.: Valga.

SARV, Jaan, matemaatik. Sünd. 21. XII 1877 Leeguste Hanimäe t. Saru v. Võrum.; vanemad — talurentnik Henn S. ja Anne (Hanimägi, sünd. Rebane); abielus Juulie Vaher'iga 1907. a-st. — Õppis Saru v.-k., Mõniste v.-k., Marienburgi ap. õig. kirikuk., H. Treffner'i gümn. Tartus 1893/94 ja 1899, vahepeal iseseisvalt; õiendas küpsuseksami eksternina 1899; õppis matem. Tartu ülik. 1899—1904; täiendas end Sorbonne'i ülik. Pariisis 1906; lõpetas T. ülik. 1907 ja omandas keskk. õp. kutse s. a.; käinud teadusl. otstarbel Roomas 1908, Londonis, Helsingis 1920, Lätis 1923, Saksamaal 1924, Zürichis 1928 j. m.; omandas dr. phil. nat. astme Tartu ülik. juures 1931. — Matem. õp. E. Aleksandri k. põllutöökurs. Põltsamaal 1907, eranaisgümn. Veližis Viitebski kub. 1908/09; matem. ja füüsika õp. E. N. K. S. tütarl.-gümn. Tartus 1909—18; Tartu ülik. hoolekandekom. l. 1918; T. ülik. aset. kuraator 1918/19; T. ülik. matemaatika prof. k. t. 1919—28, korral. prof. 1928. a-st, ühtlasi ülik. füüsika-inst. juh. 1919—20, matem.-loodusteadusk. dekaan 1919—20 ja T. Ülik. Toimetuste toimk. l. 1923. a-st. — Avaldanud raamatud *Füüsika õpetus* I (1909), *Elekter* (1911), *Kuidas hädavalgust saada* (1918), *Nelja kohaga logaritmide tabelid* (1921), *Analüütil. geomeetria algkursus* (1924), peale selle teadusl. töid Tartu Ülik. Toimetustes j. m. — Alal. asuk.: Tartu.

SASS, Jaan, kohtunik. Sünd. 13. IX 1884 Tartus; vanemad — talupidajad Anton S. ja Liisa (Morgen); abielus Alma Sammelseljaga 1924. a-st. — Õppis Tartu ap. õig. algk. 1893/94, Riia vaimul. k. ja sem. 1895—1905, T.